

Milí čitatelia, Rok viery ukončil Svätý Otec v uplynulú nedeľu na Slávnosť Krista Kráľa tak, že naznačil smerovanie Cirkvi do ďalších rokov. Na vyše 200 stránkach povzbudivého dokumentu „Radosť evanjelia“ podáva obsah kľúčového slova „evanjelium“ jasnou rečou: radosť, evanjelizácia, obnova, misia, otvorenie sa, vyjdenie k ľuďom, začlenenie chudobných, dialóg, Duch. Ponúkol tak nielen hodnotné čítanie na blížiaci sa Advent, ale najmä prorocký pohľad na budúcnosť Cirkvi. V uplynulom týždni sa vo Vatikáne dialo aj mnoho iných vecí, ktoré vám prinášame v prehľade. Zdôraznenie si určite zaslúži stretnutie predstaviteľov východných katolíckych cirkví. V mene celej redakcie Vám prajem vstup do Adventu s evanjeliovou radosťou.

Jozef Bartkovjak SJ, vedúci redakcie

„Radosť evanjelia“ – nová apoštolská exhortácia pápeža Františka

„Radosť evanjelia naplňa srdce a celý život tých, ktorí sa stretávajú s Ježišom.“ Týmito slovami sa začína exhortácia pápeža Františka *Evangelii gaudium*, ktorú symbolicky odovzdal zástupcom Cirkvi v Nedeľu Krista Kráľa, v deň ukončenia Roka viery. Verejnosti ju vo Vatikáne predstavili v utorok 26. novembra 2013.

Nová exhortácia je určená biskupom, kňazom a diakonom, zasväteným osobám a veriacim laikom a jej témou je ohlasovanie evanjelia v súčasnom svete. Text exhortácie vo svetových jazykoch predstavili verejnosti v Tlačovom stredisku Svätej stolice predseda Pápežskej rady na podporu novej evanjelizácie **Mons. Rino Fisichella**, generálny sekretár Biskupskej synody Mons.

Lorenzo Baldisseri a predseda Pápežskej rady pre spoločenské komunikačné prostriedky Mons. Claudio Maria Celli. Rozsiahly 223-stranový dokument, ktorý má charakter apoštolskej exhortácie, čiže pápežského listu na povzbudenie veriacich, pozostáva z piatich kapitol.

Svätý Otec slávnostne uzavrel Rok viery

Slávnosťou Krista Kráľa, ktorej na Námestí sv. Petra v nedeľu 24. novembra predsedal pápež František, vyvrcholil Rok viery. **Dobrovoľníkov**, ktorí vypomáhali počas rôznych pastoračných podujatí roka, prijal Svätý Otec v pondelok na audiencii, aby sa im osobne poďakoval.

Rok viery vyhlásil ešte pápež Benedikt XVI. 11. októbra 2012 pri 50. výročí začiatku Druhého vatikánskeho koncilu. Počas celej svätej omše jeho ukončenia, bol na vyvýšenom mieste vystavený **relikviár s pozostatkami**, ktoré sa pripisujú sv. Petrovi. Pápež František v homílii povedal: „Dnešná slávnosť

Krista Kráľa vesmíru, završenie liturgického roka, predstavuje aj ukončenie Roka viery, vyhláseného Benediktom XVI., na ktorého teraz myslíme s láskou a uznaním za tento dar, ktorý nám dal. Touto prozreteľnou iniciatívou nám dal príležitosť znovuobjaviť krásu tej cesty viery, ktorá mala svoj začiatok v deň nášho krstu, ktorým sme sa stali Božími deťmi a bratmi v Cirkvi. Je to cesta, ktorá má ako definitívny cieľ plné stretnutie s Bohom, a na ktorej nás Duch Svätý očisťuje, dovíha a posväcuje, aby nám dal vstúpiť do šťastia, po ktorom prahne naše srdce. Chcem tiež srdečne a bratsky pozdraviť tu prítomných patriarchov a vyšších arcibiskupov východných katolíckych cirkví. Znak pokoja, ktorý si s nimi dám, znamená predovšetkým uznanie Rímskeho biskupa týmto komunitám, ktoré vyznali a vyznávajú Kristovo meno s príkladnou vernosťou, často zaplatenou vysokou cenou.“ **VIAC**

Generálna audiencia v stredu 27. novembra 2013 na Námestí sv. Petra

Ani na Rím nezvyčajne chladné počasie neodradilo veriacich, aby prišli na stredajšiu generálnu audienciu na Námestí sv. Petra. Desiatitisíce veriacich zožalo za túto „odvahu“ komplement aj od Svätého Otca, ktorému ani teraz nechýbal zmysel pre humor.

V katechéze pápež František pokračoval v téme Kréda, pričom sa zameril na článok „verím vo vzkriesenia tela“. Ako povedal, v téme

„umierania a vzkriesenia v Ježišovi Kristovi“, ako ju predstavuje Katechizmus Katolíckej cirkvi, sa bude venovať aj na budúci týždeň. Dnes tak rozvinul prvý aspekt, ktorým je „zomieranie v Kristovi“. Podľa pápeža sa často na smrť pozeráme mylným spôsobom, zvlášť vtedy, keď žijeme bez toho, aby sme si boli vedomí Božej existencie. Keď žijeme pre vlastné záujmy, nezriedka zvykneme smrť popierať či bagatelizovať. Svätý Otec tak dnes vysvetlil kresťanský význam smrti, a teda, že život sa smrťou nekončí. Ako povedal, ak kráčame po boku s Pánom, potom budeme pripravení prijať aj posledný moment nášho života. **VIAC**

Stretnutie predstaviteľov východných katolíckych cirkví vo Vatikáne

Nikdy sa nezmierime s predstavou Blízkeho východu bez kresťanov – zdôraznil pápež František počas audiencie v Klementínskej sále, kde vo štvrtok 21. novembra prijal 55 účastníkov plenárneho zasadania Kongregácie pre východné cirkvi. Pred tým sa osobitne **stretol s katolíckymi patriarchami a vyššími arcibiskupmi**.

Za prítomnosti prefekta kongregácie kardinála Leonarda Sandriho a jej sekretára arcibiskupa Cyrila Vasiľa SJ sa najprv osobitne stretol s desiatimi patriarchami a vyššími arcibiskupmi východných katolíckych cirkví.

Vyzdvihol najmä úlohu východných cirkví podporovať jednotu uprostred rozmanitosti, čím sa uvádza do praxe vízia II. vatikánskeho koncilu. Téma zasadania východných biskupov v dňoch 19. - 22. novembra v Ríme je priamo zameraná na odkaz koncilu: „Východné katolícke cirkvi a 50 rokov od ekumenického Druhého vatikánskeho koncilu“. Účastníkom plenárneho zasadnutia, medzi ktorými Slovenskú gréckokatolícku cirkev zastupoval **prešovský arcibiskup a metropolita Ján Babjak SJ**, Svätý Otec pripomenul slová dogmatickej konštitúcie Druhého vatikánskeho koncilu o Cirkvi *Lumen Gentium*. VIAC

Slová pápeža katechumenom: „Pamätajte si deň stretnutia s Ježišom“

Sobotné stretnutie katechumenov, zámerne vsadené ešte do Roka viery, sa začalo vo vatikánskej bazilike už o 14.30 duchovným programom a svedectvami pod názvom „Pripravení prejsť bránou viery“. O 16.30 prišiel medzi nich Svätý Otec, ktorý predsedal následnému obradu prijatia katechumenov.

Na začiatku samotného obradu pri vstupe do Baziliky položil 35 kandidátom na katechumenát tradičné otázky obradu: „Aké je tvoje meno?, Čo si žiadaš od Božej Cirkvi?, Čo ti dá viera?“ Znamenie kríža na čele a privítanie v chráme symbolizujú cestu, ktorú títo mladí ľudia nastupujú, kým osobne vyznajú vieru. Celkovo bolo na slávnosti prítomných asi 500 katechumenov v sprievode svojich katechéto. Pochádzajú zo 47 rôznych krajín piatich kontinentov: z Ruska, Moldavska, Bosny a Hercegoviny, Egypta, Maroka, Alžírka, Číny, Kirgizska, Mongolska, Kuby a ďalších krajín. Nasledovala liturgia slova, ktorej súčasťou bola katechéza pápeža Františka. VIAC

Najbližšie liturgické slávenia s pápežom Františkom

Nasledujúcu sobotu 30. novembra o 17.30 bude pápež František v Bazilike sv. Petra predsedáť modlitbe **prvých večerí z Prvej adventnej nedele** so študentmi a vyučujúcimi rímskych univerzít. V **Prvú adventnú nedeľu** navštívi **rímsku farnosť** sv. Cyrila Alexandrijského, kde bude o 18.00 sláviť svätú omšu. V nedeľu 8. decembra, keď pripadne aj **slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie**, bude Svätý Otec popoludní o 16.00 viesť podľa tradície svojich predchodcov mariánsku pobožnosť pri mariánskom stĺpe *Immaculaty* na Španielskom námestí.

Vianočná omša „vo svätej noci“ 24. decembra sa v Bazilike sv. Petra začne o 21.30. Na **slávnosť Narodenia Pána** 25. decembra udelí pápež František z balkóna baziliky svoje prvé vianočné požehnanie *Urbi et Orbi*. V posledný deň roka bude predsedáť prvým **vešperám Slávnosti Panny Márie Bohorodičky** a ďakovnej pobožnosti za uplynulý rok so začiatkom o 17.00. Na Nový rok **1. januára 2014**, ktorý je aj Svetovým dňom pokoja, bude sláviť svätú omšu o 10.00 hod. Ďalším eucharistickým sláveniam bude

Svätý Otec predsedal 6. januára na slávnosť **Zjavenia Pána** a v **nedeľu Pánovho Krstu** 12. januára, keď v Sixtínskej kaplnke pokrstí niekoľko novorodencov.

Z homílií ranných sv. omší v Dome sv. Marty

Chrám je posvätné miesto, kde najdôležitejší nie je rituál, ale adorovanie Pána. Túto myšlienku ponúkol pápež František v homílii rannej svätej omše zo spomienky na sv. Cecíliu, pannu a mučenicu, ktorú **22. novembra** slávil v Dome sv. Marty. Súčasne pripomenul, že aj telo človeka je chrámom, v ktorom Boh hovorí a srdce načúva. V pondelok **25. novembra** nás nabádal k dôvere v Pána, a to aj v hraničných situáciách. Zdôraznil, že kresťania sú povolani robiť definitívne rozhodnutia, voliť si Pána aj v krajných situáciách, ako nás učia mučeníci všetkých čias. Aj dnes, poznamenal Svätý Otec, sú naši bratia a sestry prenasledovaní. Sú pre nás príkladom a povzbudzujú nás, aby sme sa úplne zverili Pánovi. Človek sa môže považovať za vládcu istej chvíle, ale len Kristus je Pánom času samotného, povedal pápež František v homílii v utorok **26. novembra**. Pri pohľade na čas a večnosť zohrávajú kľúčovú úlohu modlitba a nádej. Modlitba nám umožňuje rozpoznať váhu každého okamihu života, v nádeji v Ježiša hľadáme na koniec čias.

Návšteva u kamaldulských sestier

Vo štvrtok **21. novembra**, keď si Cirkev pripomenula Svetový deň klauzúrnych rehoľníkov, pápež František navštívil kláštor kamaldulských sestier v Ríme na Aventíne.

Kláštor sv. Antona opáta sa nachádza na návrší nad riekou Tiber, na mieste hojne vyhľadávanom turistami i pútnikmi, ktorých sem priťahuje starobylá Bazilika sv. Sabíny. V blízkosti kamaldulského kláštora je aj známa pomarančovníková záhrada s vyhlídkou na centrum mesta a Vatikán. Svätý Otec sa na Aventínsky pahorok odobral pred 17. hod., privítala ho sestra opátka Michela Porcellatová a v kaplnke ho čakalo 21 členiek rehole, ktorá sa riadi kamaldulskou regulou v duchu sv. Romualda. Pápež sa spolu so nimi pomodlil večery, v rámci ktorých po čítaní z evanjelia predniesol meditáciu na tému Panny Márie ako vzoru kresťanskej nádeje. VIAC

Pápež pútnikom z Ukrajiny: „Budujte mosty bratstva ako sv. Jozafát“

V pondelok **25. novembra** pozdravil Svätý Otec v Bazilike sv. Petra gréckokatolíkov z Ukrajiny a Bieloruska, ktorí sem prišli na púť k hrobu sv. Jozafáta, a to pri príležitosti 50. výročia uloženia jeho pozostatkov pod oltár sv. Bazila Veľkého.

Svätý Otec začal svoj príhovor účastníkom púte, ktorú viedli biskupi synody Ukrajinskej gréckokatolíckej cirkvi, v ukrajinskom jazyku: „Слава Ісусу Христу!“ Z histórie udalosti spred 50 rokov pripomenul, že bol to pápež Pavol VI., ktorý 22. novembra 1963 dal uložiť telo svätého biskupa a mučeníka Jozafáta Kunceviča

(1580 – 1624) na toto miesto v blízkosti hrobu sv. Petra. Svätý ukrajinský mučeník sa totiž rozhodol pre mníšsky život podľa reguly sv. Bazila. VIAC

Pápež František zdravotníkom: Cirkev musí byť v starostlivosti o seniorov príkladom pre spoločnosť

Starší ľudia vždy boli a sú v Cirkvi protagonistami a Cirkev musí byť v tom príklade celej spoločnosti. Touto myšlienkou uviedol Svätý Otec svoj príhovor na audiencii v sobotu 23. novembra viac ako 700 účastníkom Medzinárodnej konferencie organizovanej Pápežskou radou pre pastoraáciu v zdravotníctve.

Svätý Otec pripomenul plnú účasť najstaršej generácie na poslaní Cirkvi. Skonštatoval, že predlžovanie doby života, zaznamenané v priebehu 20. storočia, prinieslo aj zvyšujúci sa počet ľudí, ktorí trpia neurodegeneratívnymi ochoreniami, čo je často sprevádzané zhoršením kognitívnych schopností. Upozornil na to, že táto skutočnosť kladie nové a zvýšené nároky na sociálno-zdravotnícke zariadenia či na hospicovú starostlivosť, ako aj na oblasť výskumu, ale aj na rodinu, ktorá naďalej zostáva privilegovaným miestom prijatia a blízkosti. *„Je preto nevyhnutné, aby sme sa zapojili do pomoci, ktorá bude popri tradičných biomedicínskych modeloch obohatená o rozmer dôstojnosti a slobody, vzdialený od izolovania a umlčania. Toto mučenie tichom!“* VIAC

Pápež František sa stretol s argentínskymi odborármi

V utorok 26. novembra sa v dome sv. Marty uskutočnilo stretnutie pápeža Františka so skupinou predstaviteľov zamestnaneckých odborov z Argentíny. Pozval ich, aby sa zasadili za „kultúru stretnutia a za pokoj“.

Svojim krajanom pripomenul olivu, ktorú ako kardinál a arcibiskup Buenos Aires zasadil v roku 2000 na Plaza de Mayo. Táto symbolická oliva predstavuje úsilie o podporu tzv. škôl stretnutia. Hlavných spolupracovníkov a zástupcov firiem, ktorí sa starajú o technické zabezpečenie sieťového projektu Svätý Otec prijal aj osobitne, krátko pred stretnutím s odborármi. Iniciatívu tzv. „susedskej školy“ (*Escuela de Vecinos*) a „sesterských škôl“ (*Escuelas Hermanas*) podnietil Jorge Bergoglio ako arcibiskup Buenos Aires. Na základe týchto skúseností sa Pápežská akadémia vied v auguste tohto roka rozhodla podporiť vytvorenie *Svetovej siete škôl stretnutia*. VIAC

František s Putinom: prínos kresťanstva, mier pre Blízky východ

Za srdečné označila Svätá stolica rozhovory medzi ruským prezidentom Vladimírom Putinom a pápežom Františkom, ktorí sa 25. novembra stretli vo Vatikáne. Obaja ocenili dobré bilaterálne vzťahy a zamerali sa na otázky spoločného záujmu, osobitne na život katolíckej komunity v Rusku. Spoločne však hovorili aj o kritickej situácii kresťanov v niektorých častiach sveta, osobitnú pozornosť venovali mieru na Blízkom východe a vážnej situácii v Sýrii. VIAC

Stretnutia pápeža Františka so športovcami

Svätý Otec prijal v piatok 22. novembra športovcov a funkcionárov národných **ragbyových tímov Argentíny a Talianska** v predvečer ich spoločného zápasu v Ríme. V sobotu 23. novembra sa na audiencii stretol s delegátmi **Európskych olympijských výborov** (EOV), ktorí sa zišli v Ríme na svojom valnom zhromaždení.

Mons. Stolárik: Nový Rímsky misál v slovenčine už o dva roky

Predseda Liturgickej komisie KBS **Mons. Stanislav Stolárik** v polovici novembra navštívil vo Vatikáne Kongregáciu pre Boží kult a disciplínu sviatostí. Podľa jeho slov prefekt kongregácie kardinál Antonio Cañizares Llovera považuje za prioritu prípravu slovenskej verzie nového vydania Rímskeho misála. Mons. Stolárik v rozhovore pre Vatikánsky rozhlas približuje prípravu nového vydania, ktorého predbežne plánovaný termín dokončenia v roku 2015 nie je podľa jeho slov nereálny.

Prof. Ďačok o konferencii „Cirkev v službe chorým vo vysokom veku“

Vo Vatikáne sa od 21. do 23. novembra konala Medzinárodná konferencia Pápežskej rady pre pastoračiu v zdravotníctve. Jej 28. ročník sa venoval téme „Cirkev v službe chorým vo vysokom veku: Starostlivosť o ľudí trpiacich neurodegeneratívnym ochorením“. O naliehavosti diskusie na túto tému hovorí **P. Ján Ďačok SJ**, profesor na Pápežskej Gregorovej univerzite v Ríme.

Slovenská redakcia Vatikánskeho rozhlasu hľadá redaktora

Slovenská redakcia Vatikánskeho rozhlasu hľadá perspektívneho redaktora resp. redaktorku pre prácu v Ríme. Vyžaduje sa dobrá slovenčina, znalosť taliančiny, stotožnenie sa s evanjelizačnou misiou Katolíckej cirkvi, vzťah k žurnalistike a hlasové predpoklady. Nástup na konci februára. Záujemcovia sa môžu informovať u vedúceho redakcie P. Jozefa Bartkovjaka SJ. Kontakt: , tel. +3906 6988 3537.

Listy z Vatikánu vydáva Slovenská redakcia VR; vychádzajú spravidla v stredu

Frekvencie slovenského vysielania VR

Rádio LUMEN: denná 15-minútovka o 20.15, repríza ráno nasledujúceho dňa o 5.15

Rádio Slovensko: týždenná spravodajská 10-minútovka v nedeľu o 5.05, repríza o 22.15

Naživo FM 93,3 MHz v Ríme a okolí denne o 19.45

Počúvanie cez internet: www.radiovaticana.va, www.tkkbs.sk, www.lumen.sk

Spravodajský servis: Newsletter - odoberanie sa prihlasuje cez webovú stránku

Kontakt: slovak@vatiradio.va,

Radio Vaticana, Programma Slovacco, Piazza Pia 3, 00120 Città del Vaticano

Spravodajstvo VR na Facebooku na profilovej stránke

Vatikánsky rozhlas – slovenská redakcia

Bankové spojenie: UniBanka, Slovenská rodina Vatikánskeho rozhlasu, 6627995002/1111

Spracovala sr. Jaroslava Kochjarová CJ